№ 117. Neue Jüdische Zeitung. II. Jahrgang.

נייע יידישע צייטונג

דיא „נייע יידישע צייטונג“ ערשיינט יעדן מאנטאג.

דיא רעדאקציאן אונד אדמינסטראציאן בעפינדעט זיך Schiffmannsgasse 6, Budapest,

וואהין אויך דיא פּרענומעראציאנס־גלדער צו ווענדן זינד.

אינזעראטע ווערדען בילליגסט בעריעכנעט.

דיא פּרענומעראציאנס־פּרייז: נאנציעריג 7 פל. — קר. האלביעריג 3 „ 50 „ פיר־טעליעריג 1 „ 75 „

ב״ה בודאפעסט, מז תמוז. **Budapest, Montag 3. Juli 1882.** שנת תרמ״ב לפ״ק.

איינע נייע אונטערזוכונג!

אין איינעם נאכען מיניסטערראטה וואורדע דיא טוסא־עפלארער אנגעלעגענהייט בעשאפאנען. מיניסטער־פּרעזידענט טוסא וואר בעריישט אויף זיינעם לאנדגוטע אין נעסט, וויא ער שטעלט בעריכט איבער דאס ערגעבנים דער אונטערזוכונג אנטגעגענגענהאט. דיעזע בעריכטע האבען דער הערין ג׳ טוסא ניכט בעפרידיגט. דער מיניסטער־פּרעזידענט האט דארויף זיינען אמטערראיפענהאלט אונטערבראכען אונד זיינע אמטסהאלבען אים דען גרינדען בעראטהונגסטיש פערזאמעלט. עס ווירד בעריכט, דאס צווייטע דעם מיניסטער־פּרעזידענטען אונד דעם יוסטיצמיניסטער איבער דיא ווייטערע בעהאנדלונג דעם טוסא־עפלארער אפפעלליג, ווייטערע מיטגעגעבען אונד אויך בעשלוסען אונד אין בעזוגנאהמע אלס מאגעלראאפט בעצייכנעט אונד זאמלען יידישע דער אונטערזוכונגסקאמיססיאן נאכבעפעלער פערמאכט אונד דיר זיין, וואהרד דיא אונטערזוכונג צו קרינעם רעזולטאטע פיהרען קאן. דער אבערשטאמטאמזאלט איזט פ״ר איינע נייע אונטערזוכונג דיא אין אונטערזוכונג־אפפעלע אין אינגען קרעלייסטונג אין אין טוסא־עפלאר־בייזאך, אין בעבוט דעם פערטרוען אין דאס פאר־נעהמען דעם בעריכטהאפטס נאך דען דרינגענדען פעלער־בייזאך.

פערנער ווירד נעמעלדעט: דיא נאכריכטען־נעם פ״אייגבלאטטעס, אלס וועריע דער ראבבינער אין טוסא־לאק בעבעגאפלט פערהאפטעט וואורדען, בעזוהנט אויף אייגען אירהטהום. — דר׳ הייטאן, דער בזיהרייגע פערטהיידיגער דער אין אונטערזוכונגסהאפט בעפינדלינען פערזאנען, אין קרעלערעט אין איינעם אין דען בעריכטסהאף נעריכטעטען שרייבען, פאן דער פערטהיידיגונג צוריקגיטעטען אונד בעגרינדעטען דיעזע זיינע עגטשלעסונג מיט דען פערבריכען אייגבלאטטעס בעגנען, אויוויא מיט דער פרעפאלגאזיקייט זיינער בעהאנדלונג גע־זעצטלינען שרייבט, דר׳ הייטאן בעפעלעהלט אין דערוועלבען אייגנאכט מיט צישטמיג דער פע־וואנטען דער אונטערזוכונג. הענגעלינג דיא אד־וואקאטען קארל אטייאס, פערדינאנד האראנסקי אונד אלעקסאנדער בעגנאכ אלס פערטהיידיגער פ״ר בעטטעט בעלייכטיגט, דאס בעריכט מאנג דיא אנגעלאגטען דיעסבעצעגלידר פערגעהען אונד דע־רען עגטשלעסונג דען בעטרעפפענדען אויוואקאטען מיטצוטהיילען. דיא בעגאנגטען אויוואקאטען דיא פערטהיידיגונג איבערנאכמען אונד בעגעבען זיך דיעזיגר טאגע נאך נעדערהאנא אים מיט דען אנגעלאגטען זיך צו בעשפרעכען.

אים האדינגאנאש ווירד אונס נעשריעבען: דער דעפעשרטעש אנאדר בעגעטצט זיינע פערזע אום פאר דיא אונטערזוכונגס־בעשטעטיגונג קרעפטיג צו ווירקען. יענגסט האט עס אין האדינגאנאש איינען בעריכט איבער זיינע טהעטיגקייט אים ריכטסאנג בעגעבען אונד אויך פאר זיינען וועדלערן אבגעבראכלטען. ער האט נאנ־נאטירליך איבער דיא ווידען בעשמעסס. — דיעזע ווידען (נאנטע ע״) זינד ניכט צום לאזווערדען, וויא דיא וואנצען פערקרעכטען לאד דיך אונד מאן נאן דיעזעס אינגעצייפער. וועלכעס דעם אונגאנארישען אפלקע דאס בלוט איזטזונג. ניכט ביזקאמען, הי־נים אללען דיא נאך אפלעסטינא! — ער האט מיט דיעזע רעדע נעראר־ען בעגעגנעטהיל ערריכט. דיא בוירגר אנגען, זיינגען דיא הערשאפטען קאנ־טען זיך דיא פערהונגערן, דיא ווערדען אונס קיין גערד איך פ־רוט אים פאר־הינין נעבען, דיא ווער־דען אונס ניכט דיא וואללע אבקוישען. אבער דיא ווידען זינד דיא אנזיר נ־אפעס נעלוק, וויא קאנגטען נעפר־פּט ווערדען אונד עס דיר־סטען נעווינס עגטנ־שפרעכענדע פערפּיגונגען נעטראפפען, אונד דא־דורך דער אבלע אינדרוהק, דען דאס ווידענזיינדלי־כע פאר־געהען דער אונטערזוכונגסקאמיססיאן הער־פאר־ב־אכטט, פערוויישט ווערדען.

פאן טוסא־עפלאר זינד קיינע בעזאנדערען נוי־אינקיטען אינגעלאגטט דיא ווייטגטסטע מעלדונג איזט פאלגענדע:

פאן אמטסלייבער שטעללע זינד דיא צייטונגען ערמעגטיגט, צו ערקלערען, דאס דיא נאכריכט, אלס וועריע אויף דען קליידערן דער אנגעבליכען עגטטער שאלמאש בלוטפלעקען קאנסטאטירט ווערדען, דורך דיא בעמשעע אונטערזוכונג גיכט בעשטעטיגט ווערדע: דיא פלעקען זינד אים גע־גענטהיל נאנען אנדערע נאטור. — אים קראכל־טעלעך ווירד דעם „ערעטערטעש“ טעלעגראפהיש אנגעזאגט, אין אנגעבראכטער איזט נאך דער אין טוסא־דאב עפפעלאנגענען רעזולטאטאזען אונטערזוכונג נאך נייערדינגס צוריקגעקערדט, אהנע טוסא־עפלאר צו בעריכטען. דאך ווירד זיך דער־זעלבע נאך אים לייגן דער עפלאר אין בעגלייטונג אים אין טוסא־עפלאר־ווהן. וואס בעגבען דעם פערטרוען אין דאס פאר־נעהמען דעם בעריכטהאפטס נאך דען דרינגענדען פעלער־בייזאך.

פערנער ווירד נעמעלדעט: דיא נאכריכטען־נעם פ״אייגבלאטטעס, אלס וועריע דער ראבבינער אין טוסא־לאק בעבעגאפלט פערהאפטעט וואורדען, בעזוהנט אויף אייגען אירהטהום. — דר׳ הייטאן, דער בזיהרייגע פערטהיידיגער דער אין אונטער־זוכונגסהאפט בעפינדלינען פערזאנען, קרעלערעט אין איינעם אין דען בעריכטסהאף נעריכטעטען שרייבען, פאן דער פערטהיידיגונג צוריקגיטעטען אונד בעגרינדעטען דיעזע זיינע עגטשלעסונג מיט דען פערבריכען אייגבלאטטעס בעגנען, אויוויא מיט דער פרעפאלגאזיקייט זיינער בזיהרייגונג גע־זעצטלינען שרייבט, דר׳ הייטאן בעפעלעהלט אין דערוועלבען אייגנאכט מיט צישטמיג דער פע־וואנטען דער אונטערזוכונג. הענגעלינג דיא אד־וואקאטען קארל אטייאס, פערדינאנד האראנסקי אונד אלעקסאנדער בעגנאכ אלס פערטהיידיגער פ״ר בעטטעט בעלייכטיגט, דאס בעריכט מאנג דיא אנגעלאגטען דיעסבעצעגלידר פערגעהען אונד דע־רען עגטשלעסונג דען בעטרעפפענדען אויוואקאטען מיטצוטהיילען. דיא בעגאנגטען אויוואקאטען דיא פערטהיידיגונג איבערנאכמען אונד בעגעבען זיך דיעזיגר טאגע נאך נידערהאנא אים מיט דען אנגעלאגטען זיך צו בעשפרעכען.

אים האדינגאנאש ווירד אונס נעשריעבען: דער דעפעשרטעש אנאדר בעגעטצט זיינע פערזע אום פאר דיא אונטערזוכונגס־בעשטעטיגונג קרעפטיג צו ווירקען. יענגסט האט עס אין האדינגאנאש איינען בעריכט איבער זיינע טהעטיגקייט אים ריכטסאנג בעגעבען אונד אויך זיינען וועדלערן אבגעבראכלטען. ער האט נאנ־נאטירליך איבער דיא ווידען בעשמעסס. — דיעזע ווידען (נאנטע ע״) זינד ניכט צום לאזווערדען, וויא דיא וואנצען פערקרעכטען לאד דיך אונד מאן נאן דיעזעס אינגעצייפער, וועלכעס דעם אונגאנארישען אפלקע דאס בלוט איזטזונג. ניכט ביזקאמען, הי־נים אללען דיא נאך אפלעסטינא! — ער האט מיט דיעזע רעדע נעראר־ען בעגעגנעטהיל ערריכט. דיא בוירגר אנגען, זיינגען דיא הערשאפטען קאנ־טען זיך דיא פערהונגערן, דיא ווערדען אונס קיין גערד איך פ־רוט אים פאר־הינין נעבען, דיא ווער־דען אונס ניכט דיא וואללע אבקוישען. אבער דיא ווידען זינד דיא אנזיר נ־אפעס נעלוק, וויא קאנגטען

פערשיידענע נייאיגקייטען.

״(וויא אונזער קאנינ איבער טיסא־עפלאר דענקט) ערצעהלט איין בלאטט פאלגענדעס: אין וויען וואורדע אונטער פאר־זיכט זייער מאיעסטעט איין מיניסטערראטה אבגעהאלטען, ביא וועלכעם אויך מיניסטערפּרעזי־דענט טוסא אנוויעזענד. אונד דער קאנינ בראכ־טע דען טוסא־עפלאר־פאלל צור שפראבע. אנ־דעם ער אנאנטע: „אך בעריישט נאר ניכט, וויא אייגע אפלכע בעשאלדיגונג דער ווידען וועגען בלוט־געבראכעם צו רעטעלען צוזעקען נאך הונדערטאנ־גענעגשאנאר אייגער נערריכטלינען אונטערזוכונג ווערדען קאנן. איבער דיעזעס פאראורטהייל, איבער דיעזע אלטען אממעס־נעשיכטען, דאס ווידען בריינ־טעגבלוט צו אידרעם אפטערפּסטע בריבען, זאלל־טע מעהר קיין פערנינפּיגער מענש איין ווארט אייגע אפלכע בעשאלדיגונג דער ווידען וועגען בלוט־געבראכעם צו רעטעלען צוזעקען נאך הונדערטאנ־גענעגשאנאר אייגער נערריכטלינען אונטערזוכונג ווערדען קאנן. איבער דיעזעס פאראורטהייל, איבער דיעזע אלטען אממעס־נעשיכטען, דאס ווידען בריינ־טעגבלוט צו אידרעם אפטערפּסטע בריבען, זאלל־טע מעהר קיין פערנינפּיגער מענש איין ווארט אייגע אפלכע בעשאלדיגונג דער ווידען וועגען בלוט־געבראכעם צו רעטעלען. אך ווייס פון נאנען נעגען. דאס דיא ווידען נאך אייגע פ״עפ״ע שיא נעגען דאס בלוט האבען, אלס אונע־ע קאנפּעסס־אענן. אונד דאס איהנען דער בלוט־נעגנס איין דאס שפ״ענגסטע פערבאטען איזט. אין דען לעטצטען מאנען האטטען אך אייך נאך פּראפאלאסטנג. הערבער מט אי־נעם דער־נעלעגרהייט יידישען וועגל־זאר־נער ריכ־שאפטע צו נעהמען. דער מד אין מיינער דייס־פעללונגען אבע־צייגנג. דורך אונוידערלעגליכע בעוייזטג אוס דען יידישען שריפטען נאך מערר בעשטעגרקטע!״ — דאריוף ערווידערט מיניסטער־פּרעזידענט טסא: „מאיעסטעט! עס בלדעט אויך ניכט דיא בעשולדיגונג דער ווידען וועגען קאנפּעס־פּאנעללען בלוטגעבראכעם דען נעגענשאנאר דעם פּאעטעסטס: דער האנדעלט עס זיך נאנען איינ־אייגנעסטס. אך דער קראדיט דאר־בער אין פערשאפפען. אב דער אבערהייפט איין מאנד שטאטטגעזידען אונד וועגן יא — דען מאנדער צו ר־מטשטעלן אונד אדהן נאך דער שטראנגנג ערגע־ווענטעס צו בעשטראפען. עגטוידער ווירד דיא לאזונג דיעזעס רעטהעלס דעם נערריכטס גלייגנען — אדער עס ווירד, וויא פעלע אנדערע דערארטי־גע קרימינאלפעללע אין עוייבע אינאוילאלזאבערט־עטשהולד בליבען. אין קיינעם אפלע אבער ווירד דער הערטע אינע אללגעמיינע בעשולדיגונג אונד הטעטע־ע נעגען דיא ווידען ערלייגען אונד גע־נען דיא בעזאמטמס־ווידענהייט עגטשלעדיגען. דאפיר נאראטיר איך!״

״(דאס עצדאורטהייל אים שטראפפרא־עסס דעם מאר־דערס דער פאמיליע גאלד) וואור־דע פ״יטשא מטשא. פערלעגונג. פ״ליפּ האפטער דיא „קורע״ אלס לעטצטע אינשטאנץ פאל־גענדעס אורטהייל נעבראכט: דאס אורטהייל דער בוירגע אונטערע אינשטאנצען ווירד טהיילווייע ווייר עקסטסטירען, ווענן ווייר ניכט פאן דען יידען אונטערשטטאנד מאכטע, דעיזער מאכטע, דעיזער ווענדע בוערגעפערשאנד מאכט אללע דעמצערייען ווייר קונסלאן.

״אינ״ איינע רעדע אונד אנטווארט אויף דיא אנגעלעגענהייטען אונד אנפרעגען דעס אבגעאר־דנעטען אבגעאר־דנעטען אונד אנטווארטען

פערציינגס

איבער דיא פיר אינזערע אינגלילקלובען גלוי-בענסבריידער אין רוסלאנד ביא זד׳ עהרוד׳ דעם הערחן אבערראבבינער נ״י צו פרעס-בורג איינגאנגענען שפעדקן.

IX.

אפאלישאנה: דורך זד׳ עהרוד׳ הערחן אבערראבבינער ווייס: ה׳ מרדכי דאאמסד 50 קר. ה׳ שמואל העריצאג 1 גולדען. ה׳ יהושע העריצאג 50 קר. ה׳ משה פריין 1 גול. ה׳ סני ווייסבלעד 50 קר. ה׳ י׳ שלעזינגער 30 קר. ה׳ אברהם לב דאאמסד 50 קר. ה׳ פיש יאאמסד 1 גול. ה׳ מאר ו״ס 50 קר. ה׳ א׳ דאאמסד 30 קר. ה׳ דוד דרישש פאאסטא 1 גול. ה׳ אהרן שראנק 1 גול. ה׳ קראפעלעס 50 קר. ה׳ יעקב פראהלך 1 גול. ה׳ יושיע אינגאר 50 קר. ה׳ מרדכי בעטען 25 קר. ה׳ משה שמידל 50 קר. ה׳ אברהם מאיר בערצעליער 85 קר. ה׳ משה מאנגאלד 50 קר. ה׳ יחזקן ווייס. סוממא 13 גול.

נאפאד: (וועבענבירגען) דורך ה׳ משה נעווירזען אונד גדל׳ נעווירזען נבאי צדק דקהל אשכנזים 12 גול. 10 קר.

ענטערדאם: (וועבענבירגען) דורך זד׳ עהרוד׳ ה׳ אבערראבבינער מקהל ספרדים נעזאמ-מעלט דורך ה׳ יום טוב כהנא צדקה 37 גול. 50 קר. מקהל אשכנזים דורך ה׳ ליב הרש נבאי צדק 10 גול. 70 קר. סוממא 48 גול. 20 קר.

מאדיא-דעמעד: ביא איינער ליעי-מאציאן דאזעלבסט נעזאמעלט אונד איינגעזעדעט דורך ה׳ יום טוב כהנא אם נאסאד 142 גול.

לאנטא-צייטונג פאם 27. יוני.

ראאג	57	16	56	45	80
דרעסדען	76	80	53	50	60
הערמאנשטאדט	32	52	32	59	75

פעראנטוואָרטלעכער רעדאקטער:

יקותיא הלוי לעדערער.

קאָנקורז.

אין דער הערזגען ארשד׳ נעמינדע איזט דיא שטעללע איינעס טרכטיגן בעל תפלה, פיאר׳טשיגן שוחט, נוטער קורא. דער פאן דריא אנערקאנטען ארשד׳ ראבבינען מיט קלות פערזעהען איזט אונד ניא אין איינער פאר׳שרי׳ישש-נעמינדע פינגרעטע. צו בעזעטצען. געהאלט 5 גולדען דיא וואכע, נאכ-צע שרישה אם ווערטיג פאן 3 בזו 4 גולדען, פריי

וואנגונג אונד געבענעמאלמעגשט. דיא שטעללע איזט דיא אלזו הבעל אנטערעטען. דיזעשפעזען ווערדען נור דעם אנגעזעהענען פערזענען.

טעמה (ראאבער קאָמ) יום א׳ פ׳ בלק עש׳ב.

1 3 דער פאָרשטאנד.

הירזאהרם-אנטראג.

פיר אין הייזלך ע-באנענדע הונגעם מעדקען פאם לאנדען אים נומפם שפעזנע ראלעזאוקן הוזש ווירד אין יונגער מאנן אים נומפר יידישער אפאטעק ע עזנומה. דאס מעדקען בע-קאָמפם איינע מעזנומפ פאן 3000 גולדען אין אלזו אין איך דעם יונגען מאנן נעלעגענהיט נעמאכט, דך אן איינע נע-מעזנע וואר׳ע-ראזאלונג, דיא אים בעפעזן נאנגע איזט, צו נעשחיללען, אדער אבער דיזעם נעשעזן זעלבסטשטע-דיג צו איינע׳ע-מעזן. — עייזיזשש ווירד אין אלזו בע-ווערבען, דער אזה ישובת נעלעגען אונד אין שוואם מלדונג האט, אונד זעלבסטבעדיזשעזלך דאס נעשעזן פערשטעהט. אנטרעגע בעלעגע מאן אז דיא אדרעסע-אז צאן דיזעם בלאטעס ״רעקאמאנדירט״ צו ווערדען, פיר פערשווייגענהיט ווירד נאראנטירט.

דיא שאָנסטען גאָלדשטיקערייען

איף פריכת אונד מאנטערל.

K. GRÜNWALD,

Budapest, Landstrasse Huszár'sches Haus.

איינגעגע יידישער גאלד-שמיעד אין אסטערריכ-אונגאר.

עמפפעהלט זיך צור אנפערטיגונג אללער אים יידישען אלטשן אונד נייען רשם פאר׳קאמענדען מנסגאלד-שטקערייען אונד בו׳רבש דעסען ווש 56 יאהרען איך דיעזעם געבעטע עייזיג׳בעגער יאהלטפע׳רזעגער ווך פיר סאלידע אונד בעכטבעדיגע עפפעקטע הזע. איך ביטבעגען אין גאנסטיגע אינזאהל לייגען צור אינזיכט איך.

יין כשר מכרם ישראל

הונגע פעכסונג. דאס אונד שללעד, משעל-מאסען אין געבענדען

פאן 100 בזו 200 לשער.

פאן 200 בזו 300 לשער.

פאן 300 בזו 400 לשער.

פאן 400 בזו 12 קר. פיר לשער אם באָרזאהר. אדער באדשטאצ׳ען באָרזאהר. פערזענדונג נעגען נאכ-נאהמע. ביא נאסאדען זענדונגען ווירד איינע עגשפע׳רעגדע אנגאבע ערזוכט. — נעבענדע ווערדען מיט 2½ קר. פיר לשער נעדעכנעט אונד ווערדען צו דענזעלבען פריין פאראנ׳א באָרזאהר צו. הייקעלעמענגן.

Leopold Engelmann in Bonyhád.

קאָנקורז.

אין דער הערזגען ארשד׳ נעמינדע איזט דיא שטעללע איינעס טרכטיגן בעל תפלה, פיאר׳טשיגן שוחט, נוטער קורא. דער פאן דריא אנערקאנטען ארשד׳ ראבבינען מיט קלות פערזעהען איזט אונד ניא אין איינער פאר׳שרי׳ישש-נעמינדע פינגרעטע. צו בעזעטצען. געהאלט 5 גולדען דיא וואכע, נאכ-צע שרישה אם ווערטיג פאן 3 בזו 4 גולדען, פריי

קאָנקורז.

אין דער הערזגען ארשד׳ נעמינדע איזט דיא שטעללע איינעס טרכטיגן בעל תפלה, פיאר׳טשיגן שוחט, נוטער קורא. דער פאן דריא אנערקאנטען ארשד׳ ראבבינען מיט קלות פערזעהען איזט אונד ניא אין איינער פאר׳שרי׳ישש-נעמינדע פינגרעטע. צו בעזעטצען. געהאלט 5 גולדען דיא וואכע, נאכ-צע שרישה אם ווערטיג פאן 3 בזו 4 גולדען, פריי

לעאפאלד נאלדנרובער

פריעזעס דער פאקטער איזט, ארשד׳ נעמינדע.

כשר קארפאטען-ציינגעל-קעזע.

אין ציינגעל אז 3 בזו 4 קילא Im. קיאלטשטס.

ייא אויך עמעמדאלע כשר ליפטייער פרייזא. — אין קלוזע, נעבענדען בחבשי נמור אפילו לחדרדין מ׳ המחדרין שטעטס פאר׳רעטיג ביא עזהבא ענעגעפעלד.

JAKOB EHRENFELD

Brennholzhandlung

in Ofen Christinerstadt, Grabengasse Nr. 13.

דיא נייעסטע ערפינדונג

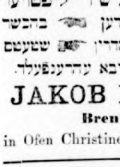

אזזא דאס נאך פאפעסאר מאאנט אים אפטיזזא ניי-פינגעפפעטיגע-לאפטשטיק בריבבאוד פאן אאלזו-ענע, ווזזאל זיר ערזיגען אדם אויך פיר דאזזען אונד קינדער; זעלבעם אזזה אזזע פעזיגען אים ווזזעם נעזאגט קונזזאלר קאנזזעזזיאנ אונד דאס ווזזעם, דאס עס זעלבעם דיא פיראלטעזזטען פרכטע אין קינזזעזזע ווזזם דיא לזזיגע אזזע בזזיגע.

פ ר ייז: אינזאמאנ פאן 6—7 גולדען, דאפפעלטע פאן 10—15 גולדען פיר קינדער אים דיא דאפפעלטע גול-דען.

נאכפעם לאגזע אין מזזפעזע-שפרזזבען, לזזפפ-אפלזזע, פעזזפ-אזזלאזזען, ווזזזזאל-שפרזזבען אונד אללע נזזפ-דזזאפזזע-אזזפזזקעל — ביא נזזכזזפפעזזר נזזפפע אנזזעזזע-בען אז דעזזפפע, לזזקפ אזזע דאפפעלזזע, זז אזזך דיא לזזיזזזזע.

בזזפפעזזלזזזגען מזזפפעלזזפפ נאכזזאדזזע אזזפזזע-דער ביא

MORITZ POLITZER, k. k. Bandagist,

Budapest, Franz-Deákgasse.

בודאפעסטער באָרזענקורזע פאם 28. יוני.

לאָזע.	קר.	אל.
1854 ער 4 פערצענטיגע שטאאטסלאָזע . . .	75	119
1860 ער „ נאנצע לאָזע . . .	—	130
1860 ער „ פיינטעל . . .	—	133.95
1864 ער שטאאטסלאָזע צו 100 גולדען	—	173
1864 ער „ צו 50 „	—	172
קרעדיטלאָזע	50	176
לאָזע-דאמפפשיפפאהרטס-לאָזע . . .	50	111
אונגאר. פראמיזע-לאָזע צו 100 גולדען	50	116
„ האלבע צו 50 גולדען . . .	—	118
טרעסטער-לאָזע	50	108
ווינער קאָמפונאלאָזע	—	127
פרעסבורגער לאָזע צו 100 גולדען . . .	—	127
קאָמע רעגאבשיעץ	—	35
מארקגראפלאָזע	10	27
אינסברוקער לאָזע	—	23
קלאר׳ לאָזע צו 40 גולדען . . .	50	41
קעזלעווישע לאָזע „ 10 „ . . .	50	17
קראקויער לאָזע „ 20 „ . . .	—	20
אָפענער לאָזע „ 40 „ . . .	—	41
אאלפפי לאָזע „ 40 „ . . .	—	38
רודאָלפסלאָזע „ 10 „ . . .	—	20
מאלם לאָזע „ 40 „ . . .	50	52
אלאצנער לאָזע „ 20 „ . . .	—	24
סט. נעזאיס לאָזע „ 20 „ . . .	—	47
מאאינס ווער לאָזע „ 20 „ . . .	—	23
וואלדשטיין לאָזע „ 20 „ . . .	—	29
ווינדישגרעץ לאָזע „ 20 „ . . .	—	39
לאיבאכער לאָזע „ 20 „ . . .	—	23

	קר.	אל.
ווערשה-פאפיער.		
אונגאריש גאלדרענטע 6%	75	119
אונגאריש גאָלד-רענטע 5%	25	88
אונגאריש כרוניר-נאָטאנגען	25	98
טעמעשער-באנאטער	—	95
ווייענער-רענטע	—	98
גאלדענע	—	102
בוקאָווער	—	100
אונגאר-שע אייזענבאהן-אנלעהען . . .	50	134
ווינענערשע-אנלעהענס-אבלאזאנגען .	—	96
פאאנדשריפטען דער אונגאריש באָדענקרע-דיט-אנשטאלט צו 5½ פערצענט . . .	—	101
דעסגלע דער אונג. הייפאאטעק-באנק צו 5½%	—	102
דעסגלע אללגעמ. באנקגעלדער צו 5½%	—	100
דעסגלע צו 5 פערצענט	—	101
דער אונגאר-יש-גאליזשען	50	166
דער גראדאסמאנען	50	163
אבסטריאיזשע קרעדיט-אקציען . . .	—	316
אונגאריש קרעדיט-אקציען	08	307
פערזיש 3% אנלעהען	—	34
געלד-קורזע.		
וילבער-ווארע	—	100
דוקאטען	65	5
אבסטריאיזש-אונגאר-שע 8-גולדען-גאלד-שטיק (20 פ-אנקס)	51	9
נאפאָלעאָנדאר	51	9
ווייזשע רייכסבאנקנאָטען	55	58
20-מארק-שטיקע	70	11
רוסישע פאפיערגעלד	20	1

פרוכטפרייזע דער קאָרנדאללע פאם 28. יוני.

	פרוכטע	פער 100 קילאָגראמם	
		אל.	קר.
		—	—
	ראָזן אלט	72	—
	נעיסטע מאלץ	64	—
	נעיסטע גוטשע	62	7.55—7.40
	האפער	40	8.10—7.75
	קוקורוזן באנאטשע	75	7.95—7.90
	אלרעליי	73	7.90—7.80
	הורזע ראטע	—	6.25—6.10

מיט באַנגשווייז טראַכטערט אונד דאַנן אַלס דיע־זעלבען בעזאַפּען וואַרען, וואַרדען זיא גענען דיא וואַנד געראַטען. דיעזען רופ פאַלגען דיא בע־רוישען בייערן נעריז אונד אַטאַכען זיך מיט דען אַנשטיפען אין דער שפּוצע אויף דען וועג, אום דיא ״ידען״ צו פלינדערן. דער שוטלדרייבער וואַר־עדאַך רעכטצייטיג דורך איינען געוויסען הערדן נאַמענס וויס, פאַן דער זאַכע אין קענענדיס גע־שעצט אונד צו גינג נאַראַטען אין בעגלייטונג מעה־רערער אַנדערען דער דיבלוסטיגען מענגע עגנס. דיינען שטרענגען איינשרייבען אונד דיא דעלפּהערער איינצישפּרעכען. דעם נאַכטס וואַר־רע אין דאַס הויז דען הערדן וויס נעפאַסענד אונד וואַרדע דיעזער אַן פּיסט פערוואַנדעט. דער שוטלדרייבער האַט אים פּערסבוריג מיליטער־ה. לען לאַסטען.

״(דיא באַלטאַער יודענפּער־פאַלגונג) אַם בעגינען פאַן נעריכט געלאַנגט. אַם 27טען זוי האַבען אין ניקאָלאַיעוו דיא שלוסערהאַנדלונגען וועגען דער באַלאַטער יודען אינרוהיג בעגאַנגען, אינבער יעדע קלאַנג וויידר סעפאַראַט פערהאַנדעלט. דאַס נעשיאַרענע. נעריכט בעשטעהט איס פּיך עדעלליישען, פּיך בייערן אונד צייטע באַנאַמען. דער ערסטע אַנגע־קלאַגטע, איזקיעוויץ, וואַרדע פאַן דען נעשיאַרע־גען וועגען טאַרבשלאַגונג אַם 38 מאַנאַטען שוועדען קערקער, דער צווייטע, סידאַראָף, וועגען שענדונג אייגענס יידישען מערבעגס צו פּיעער אַהרען צוואַנגסאַרבייט אין דען בערגווערקען פערוואַרפלט.

״(אין בעזוג אין דער מערת המכפלה.) דער יאַזעף קרייענער, דער מעשער דעם פאַשאַס, דער יינגסט דיא מערת המכפלה אין הברון בעזוכטע, שריבט דעם אַן ״ירושלים״ פרשיינענדען יידישען בלאַטעע ״הבצלת״ פאָלגענדעס: אַם ערב פּסח פּערלייס איך אין בעגלייטונג דעם פאַשאַס פון ירושלים. נאַך הברון, אום אַלדעס פיר דיא אנקאָמענדען עגגלישען פרינצען (זאַהנע דעס פרינצען וואַלעס) פאַרצוביישען אונד אַלדעס צו בעזיכטיגען, וואַס דען בעזוך דער האַלדע. נעמלעך דעס בעזוכיזעס, האַט זיך אַבערהאַלב דער האַלדע בעפּרעדט (אין דאַס אינגערע דער האַלדע ״״פּען וועלבסט מאַ־האַמטעראַער ניכט נעדען) שטאַרק אַנגעט. אַם 4טען מאַרץ פּסח נאַכטשטאַנדס נאַכרעדט דאַס מיליטער

דער גענעראַל־פּעראַמאַלונג דער פרייען קורבּעט פון שאַטטאַלאַד איבערריכטען בערכטט עגדהט הער־פאַר, דאַס דיא הערענבערגערוונג אַם אבגעלעפענען אַדרעס 954 פּעגנד שטערלינג פער אָפּאָף קאָמסט־טע, דענן דיא אויסגאַבען פיר דיא יודענבעקעד־רונגס־מיססיאָנען בעטרוגען 6680 פּעגנד שטערלינג (66,800 גולדען) אונד פון וואַרען נור זיעבען מיטעען צו פערצייכנען, נעמלעך פיר אין קאָנסטאַנטינאָ־פּעל, צוויי אין בוראַפּעסט אונד איינע אין ברעס־ליי. דאַהער קאָמסט דיעזער צעזעלליאַשאַפט אין גע־מיטטער אויף 9540 גולדען צו שטעהען. עס איזט דאַהער קיין וואונדער, דאַס עס דאָך איינצעלנע מענשען גיבט, דיא זיך זאַו איינען זעלבען.

״(גוואַטיי הינגעריכטעט). דער מאַרדער דעם אמעריקאַנישען פּרעזידענטען גאַרפיעלד וואורדע אַם 30. יוני נעקאָפּפּט. ער האַט מיט זיינע אויגען שפּאַרשעמע שפּאַרבע בריז צום לעטצטען אייגענבליק בייבעהאַלטען, פאַר דער דזרייכטסטוג בעשטאַפּפּט ער נאָך דען עגגיגען פּרעזידענטען אַרטהור אלס אונדאַנקבאַרען פיינדען.

״(דיא אייזלאַנדישע דער אל־טען פינג־גולדענשטאַמענאַ־טע.) דאַס פינאַנצמיניסטעריאַלען גיבט בעקאַנגט, דאַס דיעזעלבע, דורך דיא קאַנגל. אונד שטיער־אַמטער, זאַוואַ אין פּאַטמע דורך דאַס אַרטסע דייטשאַלאַנד בין ענדע דעצעמבער לויפענדעס יאהר פאַרבלאַנדט. דיא אלטען פינפער האַטטען נור בין 1. יולי אידרע גילטיגקייט.

ניי״ע טעגס.

(עפּלאַר) דער רעפערענט דאַס דיא אבראַ־קונג דעס פערטהיידיגערס הימאַנן צור קענענטנס נעגאַמענען, פערזיינערט יעדאָך דיא אנגאַהמע דער פעסטער אַדוואָקאַטען, אַטוואַס האַרנאַסקן אונד פּנאַאַק, זאַ בעפינדען זיך עטצטע דיא אנגעקלאַ־גטען אַדגע פערטהיידיגונג אונד פערטערטונג. דיא פרידען דער אנגעקלאַגטען קאַמען נאַך פעסס. דיא בען דער דיא קאַנזלינען נאַטער דיא פאָלל־מאַכטס פיר דיא אַבגיגען אדוואָקאַטען אויסגעשעללט. מאַן צוויפעלט אבער אָב דיעזע פאָללמאַכט פאַן עראָבל זין ווירד.

״פינגערלענגען״. דאַס אַנאַן דער איסערסט־לינקען פאַרטיא. וועלכעס בייהער אין העמצעריי אַלדע אונגאַרישען בלעטטער אבערטראָפען האַט. בריינגט איינען אַרטיקעל, אין וועלכעס עס בעדייט.

לענגער אלס צוויי אַהרען וועדרסט בעייסס דיא בעלאַגערונג. דער מוטה דער בעלאַגערטען וואַר אונגעראַ־טען, דאַס דיעסס דער זיגען; דענן דיא קוראַטאָר בעיינדען עס נעטס וועגען, דאַס זיא אַהרען אלטען עגיגענגען נעגען דיא אינדיאַנער אין דער דיעזען אנגעשאַלאַ־סען האַסטען, זיא האַסטען אויף זיעז אונד מאַכס אונד ״רעכטעטער נעראַפּפּס״. האַסטען פאַן בי בכבא פּייהיס אונאַבהענגיגקייטס־אונד נו וואַרען זיא אין אלל אַהרען עוואַרטונגען בעפאַלען וואָרדען.

״וויא לאַנגע נאָך, (שפּאַר אינגס מאַנעס דער דיע־נער דעס מושר, עפּיס דיעס ער, צו זייגס הערן) וויא לאַנגע נאָך אַללען וויר דאַס עלענד דיעזער בעלאַגערונג ערטראָגען?״

״״אַך יודיידע נעריז, (אַכטזאַרטעטע מושר) מיט דען האַמען שליסען אונד מיך אַהנען אונטערוועד־סען, אבער בי בכבא ווילל דאַאַן נטסס האַיען, נעסטען אין דער האַסטסאַטאַלונג שפּאַר האַבבי אַלזיער דמדי ווער אייסס־ער דען אין אונד שפּראַך: זאַ מאַכס אויך בי אַסס עס, אַטטסער אויבר דעס בעלאַגערטען ! שאַן האַבבי יוחן בן זכאי אוים אים דעס בעלאַגערטען ישראל־ס מיטטלער צו דען האַמען עגשטיכען. נין, ווער מיר פאַן פיעדער שפּרעכ אונד אונטערוועדיגונג, דער ערסטע אַנגע־קלאַגטע, איזקיעוויץ, וואַרדע פאַן דען נעשיאַרע־גען וועגען טאַרבשלאַגונגס אַם 38 מאַנאַטען שוועדען קערקער, דער צווייטע, סידאַראָף, וועגען שענדונג אייגענס יידישען מערבעגס צו פּיעער אַהרען צוואַנגסאַרבייט אין דען בערגווערקען פערוואַרפלט.

״(אין בעזוג אין דער מערת המכפלה.) דער יאַזעף קרייענער, דאַלל־מעשער דעס פאַשאַס, דער יינגסט דיא מערת המכפלה אין הברון בעזוכטע, שריבט דעם אַן ״ירושלים״ פרשיינענדען יידישען בלאַטעע ״הבצלת״ פאָלגענדעס: אַם ערב פּסח פּערלייס איך אין בעגלייטונג דעס פאַשאַס פון ירושלים. נאַך הברון, אום אַלדעס פיר דיא אנקאָמענדען עגגלישען פרינצען (זאַהנע דעס פרינצען וואַלעס) פאַרצוביישען אונד אַלדעס צו בעזיכטיגען, וואַס דען בעזוך דער האַלדע. נעמלעך דעס בעזוכיזעס, האַט זיך אַבערהאַלב דער האַלדע בעפּרעדט (אין דאַס אינגערע דער האַלדע ״״פּען וועלבסט מאַ־האַמטעראַער ניכט נעדען) שטאַרק אַנגעט. אַם 4טען מאַרץ פּסח נאַכטשטאַנדס נאַכרעדט דאַס מיליטער

שעללעלינגן? דיא יודען זוי מיססיראַיס נעגען אונס אונד באַגאַבטען אונס אויף דאַס שעפּסס. וויא קאָנען וויר איינע כאַשאַמאַס צו דען אַמעריקאַנען לאַסטען ?״

״הערר, איך בין אין בחדר ענגאַרען, אונד קענענע דיא שאַמאַס אין נעגיינסטער שטאַנדס אויס אַפּ־לאַנגער צייט אַפּן דען אַמעריקאַנערס אונד בעקעס. מיטס וואַרדען. דיא וויסס, דאַס דיא אַמעריקאַנער אין אַרטסטונגען אונטערגעשריבען אונד אַנגעלעגט אַפּלעקטן, אונס אים אַללדע אייגענע בעלאַגערונגס דיא פערבינדונג מיט דער אויסטרעטלעס זיך צו ערהאַלטען. איינסס שטעפּלעט אין מיט דיעזען שלעכטעראַרען אין דער קלעלער אייגענס דויזעס דיעזער שאַמאַס. ווער אַנדערס אייגע אַללהערר, האַבען דיא אויף אונד בעפאַהלען אייגע עדיעסס, דיא אין דיא שיפּפּס פערהאַנדען אונד אין אייגענס נאַנד; דער דיך ווייס הינגאַן. אַללמאָלך נאָך אויסזוכיגס פערהעג, אונד אַלס וויר אַס עגדע דעפּעלבען אייגע אויזערע שלאַפּפּס אין דיא האַרט דרוקקען, שטעענען ווי, ווייס אַפּן דען שאַמאַס, אין אייגנס נעאַלעגע אנס שאַעפּלעס עפּפּאַר. ווי־ר פערשאַפען ווידערגיס דען נאַנג אונד בעגאַנגען אונס דורך דעגעלבען אין דען קלעלער צוריק. ווי־ר מוסטען אונס וואַהל עדקלעפּפּס האַבען אין דער קאַלטען, אונטערוויר־שען רוס; דענן אין אונד מיינע דייא אַנגעסטען, ווי־ר־קאַנקען אין דער קאַלטען אין דאַלבריינע דיא דייא אַנדערען קאַנאַק שאַרבערנס, אונד זיא בין אין דיי־ר אייגענע, דער פאַן דעם אַרין יינגס פערשאַרדישען נאַנגעס קענענטס האַס, ווענן דוא אין ווינשעסטס אונד בעפּאַהלסט, זאַ ווילל איך מיך אויף דיעזעס וועגע צו דער אַמעריקאַ בעגעבען אונד איהר־ען דענן דיעזע כאַשאַמאַס אויס־נעמען.״

״״וואַרלעך, (שפּאַר אַנטשע, דער אַפּטהערר דער קוטשאַער) דאַ וויינס זיך אַז אונס אונד דיא אונגערע אין דער דעשטוט. אַפּ אַללדן דיינגען אבער פּהרע מיך נאַך יינגס הויזן, דאַמיט, ווענן דער אין אונדזיל צושאַ־פען.״

״״אַך, (אַנטשע עפּיס) ווענן ווער אונס נוטן דער שלוסל מיט דען אַמעריקאַ אין פערנדונג ווענען אונד אַהנען אונ־זערע הלפּס פערשאַפען; ווי־ר ווידען פּיר דיא אונטערגען דערר נעסטעע פערעענסטערונגען עלאַנגען.״

״״מיט נאַנגעס הערצען ווידרע אַן אייגע אינגען אַל־גען סלאַן אינגענען; אבער וויא וועדע דאַס צו בעזיכ־ען?

דער גענעראַל־פּעראַמאַלונג דער פרייען קורבּעט פון שאַטטאַלאַד איבערריכטען בערכטט עגדהט הער־פאַר, דאַס דיא הערענבערגערוונג אַם אבגעלעפענען אַדרעס 954 פּעגנד שטערלינג פער אָפּאָף קאָמסט־טע, דענן דיא אויסגאַבען פיר דיא יודענבעקעד־רונגס־מיססיאָנען בעטרוגען 6680 פּעגנד שטערלינג (66,800 גולדען) אונד פון וואַרען נור זיעבען מיטעען צו פערצייכנען, נעמלעך פיר אין קאָנסטאַנטינאָ־פּעל, צוויי אין בוראַפּעסט אונד איינע אין ברעס־ליי. דאַהער קאָמסט דיעזער צעזעלליאַשאַפט אין גע־מיטטער אויף 9540 גולדען צו שטעהען. עס איזט דאַהער קיין וואונדער, דאַס עס דאָך איינצעלנע מענשען גיבט, דיא זיך זאַו איינען זעלבען.

״(גוואַטיי הינגעריכטעט). דער מאַרדער דעם אמעריקאַנישען פּרעזידענטען גאַרפיעלד וואורדע אַם 30. יוני נעקאָפּפּט. ער האַט מיט זיינע אויגען שפּאַרשעמע שפּאַרבע בריז צום לעטצטען אייגענבליק בייבעהאַלטען, פאַר דער דזרייכטסטוג בעשטאַפּפּט ער נאָך דען עגגיגען פּרעזידענטען אַרטהור אלס אונדאַנקבאַרען פיינדען.

״(דיא אייזלאַנדישע דער אל־טען פינג־גולדענשטאַמענאַ־טע.) דאַס פינאַנצמיניסטעריאַלען גיבט בעקאַנגט, דאַס דיעזעלבע, דורך דיא קאַנגל. שטיער־אַמטער, זאַוואַ אין פּאַטמע דורך דאַס אַרטסע דייטשאַלאַנד בין ענדע דעצעמבער לויפענדעס יאהר פאַרבלאַנדט. דיא אלטען פינפער האַטטען נור בין 1. יולי אידרע גילטיגקייט.

ניי״ע טעגס.

(עפּלאַר) דער רעפערענט דאַס דיא אבראַ־קונג דעס פערטהיידיגערס הימאַנן צור קענענטנס נעגאַמענען, פערזיינערט יעדאָך דיא אנגאַהמע דער פעסטער אַדוואָקאַטען, אַטוואַס האַרנאַסקן אונד פּנאַאַק, זאַ בעפינדען זיך עטצטע דיא אנגעקלאַ־גטען אַדגע פערטהיידיגונג אונד פערטערטונג. דיא פרידען דער אנגעקלאַגטען קאַמען נאַך פעסס. דיא בען דער דיא קאַנזלינען נאַטער דיא אַפּלל־מאַכטס פיר דיא אַבגיגען אדוואָקאַטען אויסגעשעללט. מאַן צוויפעלט אבער אָב דיעזע אַפּללמאַכט פאַן עראָבל זין ווירד.

״פינגערלענגען״. דאַס אַנאַן דער איסערסט־לינקען פאַרטיא. וועלכעס בייהער אין העמצעריי אַלדע אונגאַרישען בלעטטער אבערטראָפען האַט. בריינגט איינען אַרטיקעל, אין וועלכעס עס בעדייט.

דאַס הויז, פאַן וועלכעס עס־ס נעשפּראָכען האַסטע, וואַר אים בעזיטצע איינעס קוטשאַרס אונד זיא פיעל עס נעמענדעס אויף, אלס מנשה דאַיסהען זין קוואַרטיער פיר־לעגטע. ער ליעס זיך פאַן זיינעס דיענער אין דיך קעללער פערהרן אונד פאַנד אַללעס זאַ, וויא עס עפּרעס בעריכטעט האַטטע, דאַס אַללעס אין דיך קעללער אין אייגענער בריעף אויף, אין וועל־כעס ער פערשפּראַך, דען אַמעריקאַ דיא שאַאדס צו איבער־ליעפערן, יאַבאַלד יוליאוס פּעזוערס אויתס אונד דען וויינ־פיינען אבצוגיגען אונד יעמסאַליכען קוטאַאַרען אַללשעגדיג גנאַדע אונד פערצייהונג צוזיכערן ווידערד. מיט דיעזעס בריע־פע מאַכטע זיך יעפּרס אויף, אום דאַס הערעסלאַנער דער אַמעריקאַנער צו ערריכטען.

דער האַמישע פּעלדהערר וואַר דער לאַנגע בעלאַגע־רונג לענגסס מידע. דאַ דיא אַמעריקאַ דיא עגגענד וויס אונד בריינס פּעזוויססעס האַסטען, זאַ מוסטען דיא לעבענסמיט־טעל פאַר דאַס נעוואַלטיגע הערר אין וויינער פערגנ־נעיגשאַאַפּפּ ווידערדען. דאַדורך מאַנגעלפּט עס דיא־סען אין דעס נאַטהוויינס־סטען. קאַנקהיישען וואַרען אין דען ווייטען דער אַמעריקאַנער, אונד איינע נאַפּטס אונאַאַהל דער קריעגער וואַרען אַדענען עלעגען. דאַ האַסטע יולאוס פּעזוערס איינע גנאַנדשאַאַפּס אַנד אַם יעשיקס אונד דען קאַזער נישטען לאַסטען, אוים צו נעשאַאַפען, דיא בעלאַגערונג אויפצוגעבען. דער קאַזער האַסטע זיך אבער עלבסט נאַך אַלטסטיגע בעגעבען, אום דיא בעלאַגערונג פּעזאַלדיג צו לייזען, אונד ער ריך באַלד אביבעראַיגס, דאַס דיא שאַאדס בחדר אונאַנגענאַמבאַר אוים. האַדרעאַן אַפּפּסט דאַרטער דען עגשטאַלס, פאַן בחדר אבצוזעצען. דאַ פיהר־טען דיא אַמעריקאַנער דען נאַפּאַנגענען, דער איינע כאַשאַאַפּס אוים דער בעלאַגערטען שאַאדס בראַכטס, דער־בייא. עס וואַר עפּרס.

(פאָרטזעצונג פאָלגט.)

שעללעלינגן? דיא יודען זוי מיססיראַיס נעגען אונס אונד באַגאַבטען אונס אויף דאַס שעפּסס. וויא קאָנען וויר איינע כאַשאַמאַס צו דען אַמעריקאַנער לאַסטען ?״

״הערר, איך בין בחדר ענגאַרען, אונד קענענע דיא שאַאדס אין נעגיינסטער שטאַנדס אויס אַפּ־לאַנגער צייט אַפּן דען אַמעריקאַנערס אונד בעקעס. מיטס וואַרדען. דיא וויסס, דאַס דיא אַמעריקאַנער אין אַרטסטונגען אונטערגעשריבען אונד אַנגעלעגט אַפּלעקטן, אונס אים אַללדע אייגענע בעלאַגערונגס דיא פערבינדונג מיט דער אויסטרעטלעס זיך צו ערהאַלטען. איינסס שטעפּלעט אין מיט דיעזען שלעכטעראַרען אין דער קעללער אייגענס דויזעס דיעזער שאַאדס. ווער אַנדערס אייגע אַללהערר, האַבען דיא אויף אונד בעפאַהלען אייגע עדיעסס, דיא אין דיא שיפּפּס פערהאַנדען אונד אין אייגענס נאַנד; דער דיך ווייס הינגאַן. אַללמאָלך נאָך אויסזוכיגס פערהעג, אונד אַלס וויר אַס עגדע דעפּעלבען אייגע אויזערע שלאַפּפּס אין דיא האַרט דרוקקען, שטעענען ווי, ווייס אַפּן דען שאַאדס, אין אייגנס נעאַלעגע אנס שאַעפּלעס עפּפּאַר. ווי־ר פערשאַפען ווידערגיס דען נאַנג אונד בעגאַנגען אונס דורך דעגעלבען אין דען קעללער צוריק. ווי־ר מוסטען אונס וואַהל עדקלעפּפּס האַבען אין דער קאַלטען, אונטערוויר־שען רוס; דענן אין אונד מיינע דייא אַנגעסטען, ווי־ר־קאַנקען אין דער קאַלטען אין דאַלבריינע דיא דייא אַנדערען קאַנאַק שאַרבערנס, אונד זיא בין אין דיי־ר אייגענע, דער פאַן דעם אַרין יינגס פערשאַרדישען נאַנגעס קענענטס האַס, ווענן דוא אין ווינשעסטס אונד בעפּאַהלסט, זאַ ווילל איך מיך אויף דיעזעס וועגע צו דער אַמעריקאַ בעגעבען אונד איהר־ען דענן דיעזע כאַשאַמאַס אויס־נעמען.״

״״וואַרלעך, (שפּאַר אַנטשע, דער אַפּטהערר דער קוטשאַער) דאַ וויינס זיך אַז אונס אונד דיא אונגערע אין דער דעשטוט. אַפּ אַללדן דיינגען אבער פּהרע מיך נאַך יינגס הויזן, דאַמיט, ווענן דער אין אונדזיל צושאַ־פען.״

לענגער אלס צוויי אַהרען וועדרסט בעייסס דיא בעלאַגערונג. דער מוטה דער בעלאַגערטען וואַר אונגעראַ־טען, דאַס דיעסס דער זיגען; דענן דיא קוראַטאָר בעיינדען עס נעטס וועגען, דאַס זיא אַהרען אלטען עגיגענגען נעגען דיא אינדיאַנער אין דער דיעזען אנגעשאַלאַ־סען האַסטען, זיא האַסטען אויף זיעז אונד מאַכס אונד ״רעכטעטער נעראַפּפּס״. האַסטען פאַן בי בכבא פּייהיס אונאַבהענגיגקייטס־אונד נו וואַרען זיא אין אלל אַהרען עוואַרטונגען בעפאַלען וואָרדען.

״וויא לאַנגע נאָך, (שפּאַר אינגס מאַנעס דער דיע־נער דעס מושר, עפּיס דיעס ער, צו זייגס הערן) וויא לאַנגע נאָך אַללען וויר דאַס עלענד דיעזער בעלאַגערונג ערטראָגען ?״

״״אַך יודיידע נעריז, (אַכטזאַרטעטע מושר) מיט דען האַמען שליסען אונד מיך אַהנען אונטערוועד־סען, אבער בי בכבא ווילל דאַאַן נטסס האַיען, נעסטען אין דער האַסטסאַטאַלונג שפּאַר האַבבי אַלזיער דמדי ווער אייסס־ער דען אין אונד שפּראַך: זאַ מאַכס אויך בי אַסס עס, אַטטסער אויבר דעס בעלאַגערטען ! שאַן האַבבי יוחן בן זכאי אוים אים דעס בעלאַגערטען ישראל־ס מיטטלער צו דען האַמען עגשטיכען. נין, ווער מיר פאַן פיעדער שפּרעכ אונד אונטערוועדיגונג, דער ערסטע אַנגע־קלאַגטע, איזקיעוויץ, וואַרדע פאַן דען נעשיאַרע־גען וועגען טאַרבשלאַגונגס אַם 38 מאַנאַטען שוועדען קערקער, דער צווייטע, סידאַראָף, וועגען שענדונג אייגענס יידישען מערבעגס צו פּיעער אַהרען צוואַנגסאַרבייט אין דען בערגווערקען פערוואַרפלט.

״(אין בעזוג אין דער מערת המכפלה.) דער יאַזעף קרייענער, דאַלל־מעשער דעס פאַשאַס, דער יינגסט דיא מערת המכפלה אין הברון בעזוכטע, שריבט דעם אַן ״ירושלים״ פרשיינענדען יידישען בלאַטעע ״הבצלת״ פאָלגענדעס: אַם ערב פּסח פּערלייס איך אין בעגלייטונג דעס פאַשאַס פון ירושלים. נאַך הברון, אום אַלדעס פיר דיא אנקאָמענדען עגגלישען פרינצען (זאַהנע דעס פרינצען וואַלעס) פאַרצוביישען אונד אַלדעס צו בעזיכטיגען, וואַס דען בעזוך דער האַלדע. נעמלעך דעס בעזוכיזעס, האַט זיך אַבערהאַלב דער האַלדע בעפּרעדט (אין דאַס אינגערע דער האַלדע ״״פּען וועלבסט מאַ־האַמטעראַער ניכט נעדען) שטאַרק אַנגעט. אַם 4טען מאַרץ פּסח נאַכטשטאַנדס נאַכרעדט דאַס מיליטער

אומגעגנדערט אונד ווירד פילייפ האסטער פאן דער אנגלאנע דעם מאדרעס אונד דעם פערזיכטיג מאר- דעם פרייגעשפראכען. האנגעגן ווירד דערזעלבע וועגען דעם פערבריעפען דעם רויבעס, אלס אויך וועגען דער מיט אבגיען פערברעכען אין צוזאמ- מענארבעט שטעהענדען פערברעכען דער פאר- זעטצליכען מאדטונג. מעדערערער מעגשען אונד שווערער קאָרפערליכען פערלעטצונג, צו לע- בענסלענגליכעם צוכטהויז אין פערוואלטמהילט. דאס אורטהייל ווירד אפלאנגדערד. מאסטן בענרידעם. דאס בייא טאדטונג אונד בע- ריבונג דעם נאשאפר גאלד אונד דער אנדערען אפפער איינער דער מאדרער פיליפפ האסטער נע- וועזען, ווירד אויסער דען אויסזאגען דער ביידען דיענסטבאטען, נעמעש אונד האלאניטש, דורך אי- ניג אינגעהיילטען מעגשען פאר קאמסמערע וואפ- פען; בעבוזאוועניג וויא דיא ערגלרקיטש דער בייא האסטער אונד שליידן געפונדענע שניידישקע איינען בעוויין בילדען קאנגע. בייא דעם נעגאבליכען מאנגל אן מלדערדנען אומשטענדען מוסטע דיא קוריע אין דעווען פאללט דיא האסטע שטראפע, בעשטע- הענד אין לעבענסלענגליכעם צוכטהויז, אונוועגנדיג. — דיא דטצונג וואר איינע זעהר אינטערעסאנטע, עס וואורדע זעהר פעל נעוועסענס, אונד צוואר האטטען דיא אנוואלטאטען דאס געפאללטע אורטהייל פראפעזיעדט, ווערדענד דאס פובליקום דיא בע- שטעטיגונג דער ביידען פרייהערען אורטהיילע ער- ווארטענד. דיא אפפאלליגע מיינונג איזט דאהער פאן דעווענס אורטהיילע נכט בעפרעדיגט. דיא רכטטע עראך האבען איינע גראסע פערנאמוואר- טונג אונד מוסטען לויט נעזעטץ אפפאלליג דער דענאך עדהען ריזיגעלבע פון דעם שאנדפלנכטע איס. לעבער פ פ לוספע לויפען לאסטען, אלס איי- נען אינשולדיגען פערוארטהיילען. האסטער האט נור זיינעם שאפרערען לייגנען זי פערדאנקען, דאסס דאס וואס ווייר בעפרעכטיגט איינגעטראפפען — דאס ער נעמעלד רכטטע דאס נאלגען עגטגעדט.

(ריא אוסוואנדעדונג אוס עגיפטען) אין גיפטען איזט נאך אממער דיא רוהיג נכט הערגעשטעללט. אין אלעקסאנדרען איזט כארא אינגעפיליגען אללע אייראפער. דיא פרכטען נייע שלעכטיגקייט. דיא קאלנישע צייטונג בריינגט איינען אומפאסענדען בעריכט אבער דיא מעטצעליא פאס 11. יוני. דייזער בעריכט עזשטעללט עפפאריענדע איינגעלהייטען: ער שטעהט דיא גע- נעמדאלט דיא אנגאבע, דאס שליידן דיכטעס שווא- צעס האאר־געטראגען. וואס דאס ערקענען פון האאר־גאבע שליידן אלס דיא פראגליכען רויבקאמעראדען דורך דיא איינגעגיינגן אנבע- מערפפס. אן איזט צו בעדענקען, דאס דייזע פאב- גאבע פאן דער ליבע אבגעגאנגען אונד אלס דייזעלבע דען איינגעגיינגן פארגעוויזען וואורדע, אין האלבפערטיגעס עשטאנדע וואר. אללין ווענן איזט דער אישטאנד, דאס שליידן דער רויבפאמע- ראד האסטערס וואר, קאנזטאטירט ווערע, זא גיבט עס אפאר, דאס האסטע דער מארדע שליידס געוויזען, קיינען אנדערן אנהאלטספונקט אלס דיא אין דיא פסטאלע פיליפפ האסטער גע- וועזען, ווירד אויסער דען אויסזאגען דער ביידען דיענסטבאטען, נעמעש אונד האלאניטש, דורך אי- ניג אינגעהיילטען מעגשען פאר קאמסמערע אין דערען ריכטטיגקייט נכט צו צווייפעלן איזט, נאכבעוויזיגט, דאנגעגן פעהלט עס אן אלכען בעוויזען דאפאר, דאס אן אנשאפר גאלד אונד נעגאבסטן אין מארד מיט אפדער אינבערלעגטער אבזיכט פערארבט אונד דאס, ווען דעם אויך נעשעהען זייא, דאס- מער דייזען מארד, זייא עס זעלבסט פערארבטע, זייא עס אן דער פערארבונג דעזעלבען אפכטיג מחיילנאדס. דיא אם לעבען בעבלייבענען, ארגעגן צייגען האטטען נעמעלד אן אלגלע דער עמפאנג גנגען שווערע פערלעטצונגען ואאפרט דאס בע- וואוסטזיין פערלארען, איסער איינעם רעוואלווער ווארדע אין האסטערס בעזיטץ קיין אנדערעס מארד מונגס - אינשטרומענט נעפאנדען, ווערדענד דאס מארטענס־אטאקאלל אין בעצוג אויף דיא אפפער דעם בעגאנגענען פערברעכענס קאנסטרט, דאס זעמסטליכע פערעטצונגען פאן איינער האקטע דער- רידען פון פעהלען דעמסע ווי צו איינער פער- אורטהיילונג ווענען מארדעס נאטהיגען גרונדבע- דינגונגען. — דיא אנגלאנע דער ע־מארענס דעם עגגעלבערט שליין. דעם רויבאמעראדען האסטערס ווירדע נור דאנן וויסבט זיין ווענן בעוויזען ווערע- אן עגגעלבערט שליין וועהרלכץ מיטשולדיגער בייא דער מאדטונג אונד פערוואנדהונג דער אמט- ליע נאלד וואר. דייעס אבער איזט נכט בעוויזיגן, דענן דיא פאן דען איינגעגיינגן דער מהאס נעלעגי- נעזעהן דאנטען צור פערזאנסבעשרייבונג דיא קאָ- מערארען האסטערס לאסטען צוויפעל דאריבער. אב שליין דייזער מיטשולדיגע וואר. דיא איינגע- ריינגן בעגיינגען האסטערס ריבבאמעראדען אלס בלאנד, דער בעזאָר איבער דיא ליבע שליידס

פאָלליעטאָן.

יורא אונד ראם.

(52-סטע פאָרטזעטצונג.)

קוים האטטען דער מאנן דאס אונגלק פאן סקאָנאָא וועלכעס פאן דעם מעכטיגען אאשטען דעגרע פערארזאכט וואורדע, מיטגעטהיילט, אלס אין אנדערע קאָס, עכטע- פאללס מיט ענערגישען קלאגדען, פאן איינע אנדערען שאפרט. עגלילנג נאכרכטען ברינגענדע.

אונד איינער פאלגטע דעם אנדערן, דיא אונגלוקס- באָטשאפטען נאהמען קיין ענדע, אונד דיא קרייגער פר- נאהמען דיא אונד ערהאלטן אחרת שטטטע אונד ווייטען.

דאנן קאמטן נאָסט שאפרען פאן אליכטבלענען, דיא פאר דען ראמכען פאלאקה; דיא וואהסטן נכט נעגנוג צו ערגעזעלען פאן דער נאָסט אונד שטעקע דעם ראמ- שען הערעס, דאס דא דיא פעלטע דעם לאנדעס בעדעק- טע, זא שאלליגיר, דיא וועגן דיא הייטיגקעגפלאנע הינ- דורכגעגעס.

„קאנז פאן שיראל! (שפראך מנשה, דער אנפיהרער דער קוסאקען) ווי דייסקע דער אינבעלעגענען שטייב- מאכט דער ראמטן נכט עגטגעגענעזעהן; ווי קאנגן קיינע אָפפענע פעלדשלאכטן וואגען; ווי ווייטן פעלדאָרן אונזערע קייגער זיך בעוואגען נאך אנטאגאנען אונד ווי פיהרט אונס מענער עגטגעגען, דיא אין הונדערט שלאכטען עפפאָלגט זיינ. — אבער אים לויפט דער צייט ווירד דיא נאָסט מעגנע דעם אאשטען הערעס אונס עבלעבט צום פערדערבניס. הונגער אונד קראנקהייט ווירד אין זיינען ווייהן אויסבריכען, דיא עגטשטראנגען אונד אם עגנדע פערנכטען, ווי אבער פאלגען אונס נאך בתחר צוריקקעהרען, דיא שאפרט אונד נאָס אונד אבלעבענדע שנע. אונגעהייריג אפרעשרע דער ראָס איס בעגרייט

אאמטטגאהל דער שאדטען אייך 350, וואאען דיא העלפטע איראאפאר זנד. דיא מיסטען וואורדען מיט אייגער אייגענען אידט אין שאפקען אין שטאקען גען. פעללע, וועלכע זיך אין אין פאריצוואהרזיין פלכטעטען, וואורדען פאן דער אלליציא אהנע מטלייד פרייגעגעבען. דער בעריכטערשטאטטער איזט אבערצייגט, דאס נאנצע דייא פאר־הער גע- פלאנט אונד מיט דער ארמעע פערבריעדעט גע- ווענען. אייך מאדעלט אר דאס קרייגלוטשע פער- האלטען דער קאזאלן, וועלכע דעם אנדערען טאג געם אללע איראאפאר עגטגעזאגטען ליעסען. אין מטלייד בריסטאליכער פאליציאיבעמטטער פער- זבערט, מעדערע איראאפאר זיינן דורך פאלל- צייא אונד פאלאטטען מיסהאנדעלט וואורדען, מאן ערצעהלט פאן דעם הונגע דער פרייסבטען באנדערס. וועלכער אינס אאליצייהיין געפאלטעס אונד טראטטען אינעם אנבאם פאן הונדערטטיזונד פאנגקס גינדערגעמטעצלט יואורדע. — איינע אינ- טערעסאנטע נאכריכט בראכטטן צוייא אנגלעגדער אים קאר־אא. אלס דיא אם 16. יוני אבענדס אין אי- נער שטראסע אין דער עקע שטאנדען. פוהר־אראבי אאשא מיט צוייא אפפיצערען אאר־בייא. ליעס בייא אדרעס אנבליק דען וואאגען האלטען אונד נעהער- טע זיך אדהנען; דורך פערמיטטלונג איינעם דיינער בעגלייטער ואגדטע ער דאן דיא הערען אינד אאגטע וואר־טטלר. „וואהרן עגטפליהען דיא אר־אא. פאער? זיא רואיגדען זא דורך אדרע אליטטע דאס לאגד. אאגען זיא אבעדאלל, מיינע הערען, דאס אפר פעטס עגטשלאסטען בין, זיא צו בעטטעגען, דאס אדרעע, קיין ליד געשעהען אאלל.“ דיא הער- דען, אין וועגנ אבערראשט אבער דיא אגרעדע דעם אראב אשאא. עגדרעדען נור אללעגטיג עדעגטאהען אינד ער פערלוס זיא אר־אא. אבער אהר בערכט צייגט, דאס אוך אראב אאשא דיא איינגן אדאגגעהען אגאגגען. מאן גלודבט, דאס עגטטאנן אדרע בריובען ווירד. אם זיך דען איינגבלליכבען אינגליקטשלעגען צו עדאהרען. — דער אבצוג דער איראאפאר דיינע פערט אים. אוב- געפערד 50,000 בריסטען זינד בעריטט אבגעזיטטן אונד בלייבען נור נאך 2000 צוריק. דיא האלטונג דער איינגבאָרענען איזט פיינדזעלץ אונד ווירד איינע צייטע שלעגגאלע בעפרעכטטט.

(אין קראוללעגען דיא יודען אין סענגיפ) אם 29. יוני וואר אין איראנענגדער שטעקאטעל אין סענגיפ. איי- נינע אגטטפטטטען האבען איינע אנגאהל ביעגען

אגדר וועדדען נכט אללין אוגס אונד אינזעדע קיינעגר, אגדרדע אין אללן, דיא דאָרטהן פלכטען, אאר דעם הונ- נער שטעגען, דיא דאטע אבער מאגנן זיך אאר דעם פעס- טען מיינען אאן בתחר דיא קאפפע איינגעגנגען.“

„דען דאטה אגען נוט. (אגטטאראטעטע בר ככבא) ווייר צעזיגט נאך בתחר.“

באלד וואר יוטשלים ווידדער אינע פערלאסטענע שטאדט. פון ווערדע נכט לאנגגן, דא צאגגן דיא דאטע אין אונד צעשטאדטען דיא מדענן דעם הוילנגן עגטפ- פעלט, דיא קוהן צוזאר נייא אינפגעגיטטפען וואהרן. — אללע פעטטפ שטעהט, וועלכע דיא ווידען דאטע אבגע- טגן, פעללגן ווידדעגגן אין דיא הענדדע דער דאטע, וועל- כע דיא איינוואהנער ירשלגען. נור ווענינע עגטפאטען אינע אללאהן אגגס עגבדגע אונד שדאגגען דיך אן פעלוגגגהאלגן, אנדדעגע בעגאבגן דך נאך דער פעטטפ שטאדט בתחר, וזא מאן דיא פייגדלך אינפאגדס אונד אזר- גגן אאן דגן אינפגאדטיטטפן גאדדגגגטטטפלגן צוקאפ- טגן דעם.

אין דער שטאדט בתחר וזלכטפ הערשטפ אין פראהלגכע מוטה: דיא בעוואהגגע פערטגדטיטגן אגיזדיא קדדגעגע אדדדגע פעטטגגגטגגן אונד אגיזדיא דגן דעלדגגגן מוטה אדדדגע אגגדדדגדדע, בר ככבא דדדגדדע וואר אבגדד- אלל אונד לגגגקטפ אונד לדטטפטע אללעס. טאג אונד נאכט וואורדדע נגאדבטטפן, אגס דיא וזאללדע גד ערדאהגן דיא דיא פעטטפן מדדגגן נאך פעטטפדד נד מאכטן. פאללד צו- פדדדדטפ שטאטטפן דיא בעוואהגגע פאן בתחר אונד דיא קדדגגגע אגגס בר ככבא'ס הערד אללדטפ, וגגן אדדדד בעוזדגגדטטפ אגגדדדגדדע. פן וואר נאר נכט דעקבאר, דאס דיא דאטע דיא שטאדט עדאבגדן קאנטגגן. דיא מדדגגן דאגטטפן גגגגגן דגן דדטטפלד עטפאד אונד וואדדגגן אגגדדדגדדע, אדדד וואדדגגן דיא זא פעטפ, דאס דיא דגן וואדדגטטפאגגדדגדדע אגד דגד דאטע וואדדדגדדע.

אאמטטגאהל דער שאדטען אייך 350, וואאען דיא העלפטע איראאפאר זנד. דיא מיסטען וואורדען מיט אייגער אייגענען אידט אין שאפקען אין שטאקען גען. פעללע, וועלכע זיך אין אין פאריצוואהרזיין פלכטעטען, וואורדען פאן דער אלליציא אהנע מטלייד פרייגעגעבען. דער בעריכטערשטאטטער איזט אבערצייגט, דאס נאנצע דייא פאר־הער גע- פלאנט אונד מיט דער ארמעע פערבריעדעט גע- ווענען. אייך מאדעלט אר דאס קרייגלוטשע פער- האלטען דער קאזאלן, וועלכע דעם אנדערען טאג געם אללע איראאפאר עגטגעזאגטען ליעסען. אין מטלייד בריסטאליכער פאליציאיבעמטטער פער- זבערט, מעדערע איראאפאר זיינן דורך פאלל- צייא אונד פאלאטטען מיסהאנדעלט וואורדען, מאן ערצעהלט פאן דעם הונגע דער פרייסבטען באנדערס. וועלכער אינס אאליצייהיין געפאלטעס אונד טראטטען אינעם אנבאם פאן הונדערטטיזונד פאנגקס גינדערגעמטעצלט יואורדע. — איינע אינ- טערעסאנטע נאכריכט בראכטטן צוייא אנגלעגדער אים קאר־אא. אלס דיא אם 16. יוני אבענדס אין אי- נער שטראסע אין דער עקע שטאנדען. פוהר־אראבי אאשא מיט צוייא אפפיצערען אאר־בייא. ליעס בייא אדרעס אנבליק דען וואאגען האלטען אונד נעהער- טע זיך אדהנען; דורך פערמיטטלונג איינעם דיינער בעגלייטער ואגדטע ער דאן דיא הערען אינד אאגטע וואר־טטלר. „וואהרן עגטפליהען דיא אר־אא. פאער? זיא רואיגדען זא דורך אדרע אליטטע דאס לאגד. אאגען זיא אבעדאלל, מיינע הערען, דאס אפר פעטס עגטשלאסטען בין, זיא צו בעטטעגען, דאס אדרעע, קיין ליד געשעהען אאלל.“ דיא הער- דען, אין וועגנ אבערראשט אבער דיא אגרעדע דעם אראב אשאא. עגדרעדען נור אללעגטיג עדעגטאהען אינד ער פערלוס זיא אר־אא. אבער אהר בערכט צייגט, דאס אוך אראב אאשא דיא איינגן אדאגגעהען אגאגגען. מאן גלודבט, דאס עגטטאנן אדרע בריובען ווירד. אם זיך דען איינגבלליכבען אינגליקטשלעגען צו עדאהרען. — דער אבצוג דער איראאפאר דיינע פערט אים. אונ- געפערד 50,000 בריסטען זינד בעריטט אבגעזיטטן אונד בלייבען נור נאך 2000 צוריק. דיא האלטונג דער איינגבאָרענען איזט פיינדזעלץ אונד ווירד איינע צייטע שלעגגאלע בעפרעכטטט.

(אין קראוללעגען דיא יודען אין סענגיפ) אם 29. יוני וואר אין איראנענגדער שטעקאטעל אין סענגיפ. איי- נינע אגטטפטטטען האבען איינע אנגאהל ביעגען

אאשאד ליסטפטגן וואללטפן אבגע דיא פיגדע שטדדט- ליטגדן אללגגגן, זיא וואדדדן דאד מדדגד דגדדגדדגד- גגשאקטפן אגד דגדד דאטאדטפ, דדד זיך גד גאדגן דדדאגגאגגפ.

דיא בגגטפטפגגגן דדד קדדגגגד אגד אגגגגגאדגגד פאן בתחר אאטפן זיך אאגאד דגן קגדדגדן מגגגגדטדדלגן. אגגפטפ דטטפ בר ככבא דגדך דיא שאדדט. אלס גגדאדד פאלגגן אגד פגגדדגדן אגד אגגגגגדגגגגגד. שטדדגדד אגד שדדגן זיך אגד דגד דאטאד אגד דגדגגגן. „דגדד, קאגגגן פאן שגאל?“ — אגגד אגגן קגאגגד דדגגגגגד זיך דגן בר ככבא דגדגאן אגד דגדד.“

דא האב בר ככבא דאס קגגד צו זיך אגגס פאטדד, קגטפטפ גד אגגד פאגגגגד:

„וגדדא דגגגגד דדא, מגגן קגגד?“

„„אגד דגגטפ שטאגגן, (אגטטגדגגטפ דדד קגאגגד) אגגד בגן דדד דאגגן דדגגגגד שדגגגגגגגגגן גגטפטפגגן דאגגד אגגגגגגגגג